Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FMK UCM
Kód predmetu	KMASK/22mdKOMU026/22
Názov predmetu	mediálne kompetencie I.
Rozsah	2P
Počet kreditov	2
Vyučujúci	Mgr. Lucia Furtáková, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Záverečné hodnotenie je udelené na základe splnenia nasledujúcich podmienok:
Vyžaduje sa aktívna účasť na vyučovaní a vypracovávanie stanovených priebežných zadaní (hodnotené najviac 20 bodmi). Súčasťou hodnotenia je aj prezentácia vybranej témy z oblasti mediálnej výchovy v priebehu semestra (na základe harmonogramu stanoveného vyučujúcim, hodnotené najviac 30 bodmi) a realizácia tzv. skupinového semestrálneho projektu (hodnotené najviac 50 bodmi). Všetky uvedené podmienky absolvovania predmetu musia spĺňať požadovanú kvalitu a byť odovzdané v stanovených termínoch.

Záverečná hodnotiaca stupnica (v percentách):
A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92-100 %›,
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83-91 %›,
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74-82 %›,
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65-73 %›,
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56-64 %›,
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0-55 %›.

Úspešné absolvovanie predmetu podmieňuje tiež pravidelná účasť na výučbe. Povolené sú maximálne 2 absencie (t. j. 4 vyučovacie hodiny) bez udania dôvodu. V prípade väčšieho počtu absencií (3 – 4 absencie) je potrebné predložiť kópiu lekárskej dokumentácie, ktorá svedčí o závažnejšej povahe zdravotných problémov študenta, alebo iný dokument obsahujúci relevantné dôvody neúčasti poslucháča na prednáškach. Jednotlivé prípady budú posudzované individuálne, s prihliadnutím na okolnosti. V prípade schváleného individuálneho harmonogramu štúdia je nutná minimálne 50 % účasť na prednáškach (pozri Študijný poriadok UCM, §13).

Výsledky vzdelávania

Študent po absolvovaní predmetu získajú tieto vedomosti, schopnosti, zručnosti, kompetencie:
1) Teoretické zázemie (vedomosti):
• získa poznatky z problematiky mediálnej výchovy, rozvoja mediálnej gramotnosti, budovania mediálnych kompetencií, posilňovania kritického myslenia a kritickej analýzy mediálnych obsahov;
• vie charakterizovať nosné pojmy problematiky a prepojiť ich: mediálna výchova, mediálna gramotnosť, mediálne kompetencie;

• orientuje sa v cieľoch mediálneho vzdelávania a vie charakterizovať úrovne mediálnej gramotnosti v závislosti od úrovne poznatkov, schopností a zručností účastníkov mediálneho vzdelávania;
• pozná historický kontext vzniku a vývoja mediálnej výchovy doma i v zahraničí, najmä v krajinách EÚ;
• orientuje sa v systéme vzdelávania na Slovensku - formálne a neformálne vzdelávanie v mediálnej výchove;
• vie identifikovať špecifiká mediálneho vzdelávania vo vzťahu k špecifickým skupinám obyvateľstva (deti a mládež, seniori, učitelia a pod.);
• orientuje sa v problematike negatívnych stránok médií (najmä internetu) vo vzťahu k rôznym skupinám obyvateľstva.
2) Praktické zázemie (zručnosti):
• pozná a vie aplikovať preventívne opatrenia, iniciatívy a organizácie venujúce sa problematike mediálnej výchovy a boja proti negatívnym fenoménom médií (falošné správy, hoaxy, dezinformácie, sexuálne obťažovanie na internete, online závislosť, kyberšikanovanie, persuázia a manipulácia v médiách a i.);
• rozvíja si kritické myslenie a je schopný analyzovať mediálne obsahy s ohľadom na autorský zámer, relevanciu zdrojov, pravdivosť informácií a i.;
• rozvíja si komunikačné a argumentačné schopnosti, vie pracovať v kolektíve i samostatne.
3) Kompetencie:
• orientuje sa v aktuálnych trendoch problematiky mediálnej výchovy;
• je schopný navrhovať možné riešenia v oblasti prevencie a ochrany pred negatívnymi vplyvmi médií;
• je schopný navrhovať vzdelávacie aktivity pre deti a mládež zamerané na rozvoj mediálnych kompetencií a zvyšovanie mediálnej gramotnosti;
• je schopný navrhovať vzdelávacie aktivity pre dospelú populáciu zamerané na rozvoj mediálnych kompetencií a zvyšovanie mediálnej gramotnosti;
• je schopný navrhovať vzdelávacie aktivity pre seniorov zamerané na rozvoj mediálnych kompetencií a zvyšovanie mediálnej gramotnosti;
• je schopný viesť workshopy a vzdelávacie aktivity zamerané na rozvoj mediálnych kompetencií a zvyšovanie mediálnej gramotnosti.

Stručná osnova predmetu

1. Úvod do problematiky mediálnej výchovy, charakteristika základných pojmov.
2. Prístupy k mediálnej výchove a ich charakteristika.
3. Mediálna výchova v krajinách EÚ.
4. Historické aspekty mediálnej výchovy na Slovensku. Vývoj a stav mediálnej výchovy na Slovensku.
5. Mediálna výchova vo formálnom vzdelávaní na Slovensku.
6. Mediálna výchova v neformálnom vzdelávaní v Európe a na Slovensku. Významné projekty a iniciatívy neformálneho vzdelávania v mediálnej výchove.
7. Mediálna výchova v ére digitálnych médií. Online bezpečnosť. Nové médiá.
8. Mediálna výchova v kontexte celoživotného vzdelávania. Nástrahy a riziká internetu a médií vo vzťahu k špecifickým skupinám recipientov.
9. Kritické myslenie. Význam a úloha v mediálnej výchove. Techniky rozvoja kritického myslenia.
10. – 13. Realizácia a prezentácia semestrálnych skupinových projektov

Odporúčaná literatúra

Buckingham, D. (2010). Media education. Literacy, learning and contemporary culture. Polity Press.
Potter, W. J. (2021). Digital media effects. Rowman & Littlefield.
Hossová, M., & Hekelj, M. (2018). Mediálna výchova a mediálna gramotnosť v kontexte televíznej tvorby pre deti a mládež. FMK UCM.
Petranová, D., Hossová, M., & Velický, P. (2017). Current development trends of media literacy in European Union countries. Communication Today, 8 (1), 52-65.
Kačinová, V. (2015). Teória a prax mediálnej výchovy. FMK UCM.

Kačinová, V. (2018). Teoretické východiská učenia (sa) o médiách. FMK UCM.
Vrabec, N. (2013). Mediálna výchova: teoretické východiská a trendy. FMK UCM v Trnave.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský